

BLUE BERET

DEN NORSKE FN-STYRKEN I LIBANON
KONTINGENT XXI – Nr. 3 – 1988

TRANSPORTEN I NORBATT
TIBNINE
4-14 OP

BLUE BERET

Organ for Den norske FN-styrken
i Libanon

Ansvarlig utgiver:
NORCONTICO, Naqoura

Redaktør: PIO NORCONTICO
kaptein Rolf Kristiansen

Redaksjonssekretær: ass PIO,
Ø. A. Øystå

Adresse: PIO-seksjonen,
Feltpost 100, Den norske
FN-styrken,
0020 Oslo avg utland

Tlf.:
095 9724 825544 (fra Norge)
337402/391191 lj. 353/193

Opplag: ca. 2900

Utkommer 10-12 ganger i året

Lay-out: PIO/Samir A. Sader,
PAGI

Sats, repro og trykk:

PAGI, A. Hanna Bldg.
Lebanon Street, Achrafieh
East-Beirut
Tel: 335722/218511
P.O.B. 50221
Cable: Pagi
Telex: Pagi 44554 LE

Det gjøres oppmerksom på at inn-
sendte artikler, personlig signerte
artikler og synspunkter som kom-
mer til uttrykk i Blue Beret, ikke
nødvendigvis står for utgivers syn.

Forsidebildet viser: Hund og hun-
defører i aksjon. 2. omslag: 4-25 CP.
3. omslag: Transport i Chebaa. 4.
omslag: veien fram er lang. Bildene
er tatt. av PIO/NORCONTICO:
Kapt. R. Kristiansen.

LEDER

Toleranse er et fint ord. Kari og Ola Nordmann er flinke til å bruke det også. For det er vel en kjent sak for alle at vi nordmenn er noen av de mest tolerante i verden?

Hvis man nedlater seg til å spørre noen av dem som vi angivelig skal være tolerante mot, er det slett ikke sikkert at dette er noen kjent sak. Men de vil sannsynligvis ikke stusse over at vi TROR det, den norske selvgodheten er faktisk verdenskjent.

Men altså; man må nedlate seg til å spørre. Og slikt gjør man bare ikke, dette vet vi, vi er jo nordmenn!

Det kan være verdt å merke seg at mens matematikere og filosofer nøt sin aftenvin i store sølvbegre, ikke så langt fra hvor vi befinner oss nettopp nå, klubbet de første nordmenn hverandre ned i kampen om is-sørpa i nord.

En sunn toleranse glir over i respekt, noe som er meget vesentlig for FN-tjeneste i Midt-Østen. Å tolerere og respektere en annen kultur og et annet samfunn enn vårt eget, burde være et krav til dem som undertegner en kontrakt om å tjene fredens sak. Det betyr blant annet at man på bibeltur, som gjest i et annet land og ikke minst som representant for UNIFIL, ikke spotter andres religion ved bevisst å snakke høylytt arrogant inne i en av de helligste moskeene muslimene har. Når vedkommende siden reagerer med sinne over å bli vennlig irettesatt av en av moskeens prester, da er det flaut å være nordmann.

Toleranse er et fint ord. La det være noe mer.

Rolf Kristiansen
Kapt./PIO

Øyvind Alexander Øystå
Fenr./Ass. PIO

Gleditsch fra syke-sengen:

Av fenrik Ø Alexander Øystå

Fenrik Rune Gleditsch (24) ble fredag 10. juni såret i høyre ben under en skyteepisode ved 4-6A. Gleditsch ble skutt og lettere såret mens han utførte sin tjeneste som nestkommanderende i geværtropp ved et av bataljonens to geværkompanier.

Vi har møtt ham på UNIFILs feltsykehus i middelhavsbyen Naqoura. Gleditsch forteller her selv hva som skjedde den dramatiske fredags formiddagen:

— Jeg var med i en såkalt følgebil, som skulle «taile» noen kjøretøyer fra den israelsk støttede militsen i området.

Vi lå litt etter; så da vi kom frem til en åv våre kontrollposter (CP'er), fikk vi se at CP-mannskapet var avvæpnet og lagt i bakken.

— Begynte straks å skyte

Vi stanset snaue 50 meter bak CP'en, og jeg gikk ut og stilte meg foran bilen meg AG-3' en pekende rett opp, sier Gleditsch.

Det var tydelig at de ikke hadde sett meg, for da jeg anropte dem begynte de straks og skyte mot meg. Jeg sto hele tiden helt i ro mens kulene suste rundt ørene og pepret bakken rundt føttene mine forteller fenriken og fortsetter: —

Plut-selig stanset skytingen, og så kom det ett enkelt skudd. Rett etter kjente jeg at det slo i høyre ben og jeg forsto at jeg var blitt truffet. Jeg kjente ingen smerte, men hinket allikevel inn til veikanten hvor jeg straks begynte og forbinde såret, sier den rådsnare 24-åringen.

— Skjelte meg ut

Etter at jeg med hjelp av en sivil som var med i følget til de som skjøt hadde fått forbundet skuddsåret, kom en av de som hadde skutt bort til meg og skjelte meg ut. Han sa at jeg var gal og

NK'en i tropp 1 KPB led ingen nød under sykehusoppholdet; her blir han stelt med av sykepleierskene Helen (v) og Ann-Sofi fra

- JEG KJEDER MEG!

hevdet at nest gang ville han drepe meg, sier Gleditsch.

Når det så kom flere folk til stedet, deriblant en israelsk liason-offiser, roet situasjonen seg ned. Og da tok det ikke lange tiden før ambulansen vår kom og kjørte meg til et ventende helikopter, som igjen brakte meg til feltsykehuset her i Naqoura, sier fenrik Rune Gleditsch.

— Til Norge ? Ikke fanken?

Og Gleditsch var slett ikke motløs der vi traff ham på Ward 1 ved det svenske sanitetskopaniet (SWEDMEDCOY).

— Det gikk jo bra med beinet ditt, men en slik episode setter vel sine spor — du har ikke vurdert å reise hjem til Norge etter dette ?

— Til Norge ? A nei, ikke fanken, sier Gleditsch indignert.

— Jeg drar da ikke hjem etter bare en ukes tjeneste heller. Nei, skal jeg være helt ærlig så ligger jeg her og kjeder meg, forklarer Gleditsch, etter et drøyt halvdøgn i selskap med de svenske sykepleierskene.

— Jeg håper at jeg blir utskrevet så raskt som mulig, jeg vil tilbake til gutta i troppen min. Jeg er da ikke kommet

til Libanon for å ligge på sykehus, avslutter fenrik Rune Gleditsch.

— Gleditsch kommer ikke til å få noen fysiske men av dette skuddsåret. Det var et «rent» sår, det vil si at det ikke er skadet noen vitale deler i benet. Det er vel det som dere på norsk kaller kjøttår, sier legen som behandlet Gleditsch ved feltsykehuset i Naqoura, Hans Bohe. Bohe opplyser at Gleditsch må ligge i minst fem dager, som er minimum for denne type skader.

— Pasienten var helt rolig og bemerkelsesverdig upåvirket når vi tok ham i behandling, sier Dr. Hans Bohe til Blue Beret.

SWEDMEDCOY. (foto: fenr. Ø. A. Øystå)

NORBATTs

Av fenrik Ø Alexander Øystå

"Doktor" Menzoni behandler alle mulige slags skader på sykestuen, her er det nestlagfører Rune Kløften (24) som får ta del i Menzonis legekynndighet. (foto: fenr Ø. A. Øystå)

En mørk avgrunn av et skar gaper mot oss idet P-4' en setter seg i bevegelse nedover den stupbratte stien. Og nedover veier, stier og dyretråkk

går det, mens svette Saqi-hender klamrer seg hvitknoket til hva det nå er en P-4 har å by på av sikkerhetsutstyr for slike ekspedisjoner. Til venstre

gjennom en tåke av støv, skimtes Smuglerskaret. Over oss speiler de mektige Hermon-fjellene seg i dagens første stråler.

HARDANGER

Med trenet hånd fører kaptein Flaamo troppens Peugeot ned gjennom steder man før trodde var forbeholdt særdeles trenede fjellklatrere; vi får se bugnende morelltrær, viltre unger som løper etter bilen mens de hviner med skrekkblandet fryd, og eldre som i de trange smugenes kjølige skygge sender oss luftige vink.

Joda, du har gjettet riktig; vi er i Cheeba.

Det serveres velduftende kanel-te på terrassen i 4-7 HQ, og troppsjeff Flaamo forteller gjerne om sitt nyutnevnte hjertebar, Cheeba:

— Det er en fascinerende by, om sommeren kommer det oppunder 10 000 feriegjester hit. Dette er utflyttere som nå enten studerer eller arbeider forskjellige steder i Midt-Østen. Her er vi inne på kjenen av det som virker så tiltrekkende ved Cheeba, nemlig samholdet. Innbyggerne, med mouchtaren Mohammed Salim Zouchairi i spissen, har lenge vært ubøyelige overfor press utenfra. Den meget sterke mouchtaren vil bare anerkjenné en type styrker i hans område, og det er oss. For å understreke dette har han blant annet sagt at hvis vi trekker oss ut, vil han beordre Cheebas innbyggere til å legge seg i gatene og på den måten sperre tilbaketrekningen fysisk, smiler Flaamo.

Det er jo i og for seg ikke så rart at innbyggerne vil ha oss her, vi gir dem jo en trygghet, ikke ved å være tallmessig sterke, men i egenskap av De Forente Nasjoners øyne og ører.

— Og så har vi sykestua, da. Cheeba-innbyggerne vet å benytte seg av den, og de to sanitetsfolkene har nok å henge fingrene i. De er populære karer,

blir titulert med «doctor», og slik fungerer de sannelig også, humrer Flaamo.

— Jeg har også inntrykk av at soldatene trives utmerket. Det er klart at isolasjonen fra resten av AO har sine klare ulemper og at det ofte går utover guttas fritid, men jeg har ennå til gode å se noen sure miner. Det hadde likevel utvilsomt ha vært en kjempfordel hvis instanser i Saqi hadde kommet ut hit til oss istedet for at vi drar på lange dags-turer til Saqi, bare for å finne ut at kontorene der holder stengt. Reiseoffiseren var jo i Cheeba for en tid tilbake, og du store min så enkelt det ble å bestille ferie!, sier Cheeba-troppsjefen.

Flaamo er altså meget fornøyd med sin nye hjemby, Cheeba. Og etter selv å ha opplevet byen på nært hold, slutter vi oss til Flaamos kortfattede Cheeba-beskrivelse: Alle tiders!

Cheeba-troppens tolk heter Ansona El Zouchairi, og er sønnesønn av mouchtaren Mohammed Salim Zouchairi. Han er 22 år gammel, og har bodd i Cheeba i hele sitt liv.

— Vi innbyggere her i Cheeba har aldri hatt noe trøbbel med FN-soldater, og vi takker dem av hele vårt hjerte for freden de har bragt oss, sier Zouchairi til Blue Beret.

Cheeba har nemlig aldri vært noe utpreget rolig sted, heftige familiefelder har preget mesteparten av de 300-400 årene byen har eksistert.

— Disse familiefeldene tok forsåvidt slutt for en 30-40 år siden, man da startet som vi vet andre og langt mer alvorlige konflikter. Freden innad i Cheeba kom omtrent samtidig med at

bestefar overtok som mouchtar, og den ytre freden fikk vi ved opprettelsen av UNIFIL for ti år siden, sier Zouchairi.

— I Cheeba lever vi nå etter mange av beduinenes filosofi; nemlig å glemme alt det onde, og bare leve i fred. Det kan på det nåværende tidspunkt ikke gjøres uten hjelp fra UNIFIL og dermed Norge. Jeg vil derfor på vegne av folket i Cheeba rette en spesiell takk til den norske regjering og det norske folk som sender oss gode soldater - de har gitt oss en fred vi ikke trodde var mulig, avslutter Cheeba-tolken Ansona El Zouchairi.

I en reportasje fra Cheeba kommer en ikke utenom den etterhvert så berømte «Doctor Menzoni». «Doktoren» bærer i virkeligheten navnet Christen André Menzoni, og er en 21 år gammel Moldegutt.

— Her i Cheeba er vi som en eneste stor familie, med et samhold jeg neppe tror man finner så mange andre steder, sier Menzoni.

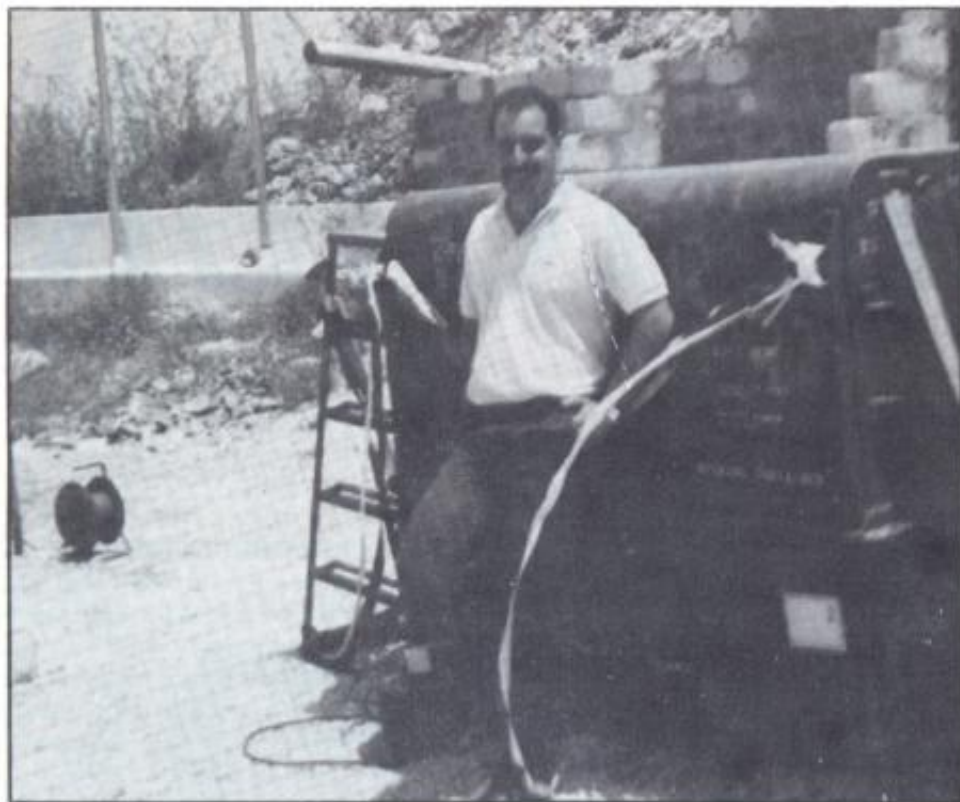
— Det sies at du er blitt litt av en legende her i byen, hva har du å si til det?

— En legende? Nei, det er vel litt sterkt, ler Menzoni. Vi har en egen sykestue her, hvor sanitetsmannen fra Saqi og jeg behandler de sivile for alle mulige slags skader. Vi syr og lapper og står i, og det går faktisk riktig bra, smiler Menzoni.

Hva er det som får deg til å ville jobbe med blod, sikkell og elendighet?

Når jeg søkte meg til Libanon, tenkte jeg at det ville være bedre å kunne redde liv enn kanskje å måtte ta dem.

— Og kanskje litt for pengenes skyld da, forteller Cheeba-«legen» tilsatt.

FRA 78 GRADER NORD OG TIL LIBANON I FREDENS TJENESTE

Ove Jomar Sunde, 31 år gammel, og Audun Bjørkås, 27 år jobber til daglig inne i gruvene på Svalbard, men nå ønsker de å prøve noe helt nytt. Og spranget i breddegrader fra den ene jobben till den neste er stort, nemlig fra 78 grader nord til 33 grader nord. Begge er i tjeneste i det norske verkstedkompaniet i LIBANON.

Ove Sunde har vært to kontingenter i den norske bataljonen i Libanon tidligere og en kontigent i verkstedkompaniet, henholdsvis i 1980, 81 og 82. Hva er det så som driver en idrettsmann og gruvearbeider på femte året på Svalbard fra 78 grader nord til Libanon? «Foranring i arbeidssituasjonen, berde klima og tro på fredsarbeid er de viktigste momentene for meg», svarer Sunde. Bjørkås som er i Libanon for første gang, er enig uttalelsen. «Vi tjener faktisk atskillig mindre her enn på Svalbard grunnet skatteordningen», føyer han til, «så det er i hvertfall ikke pengene som teller mest for oss».

Sunde har sitt arbeid i kompaniets bergingsseksjon, mens Bjørkås er på reparasjonslaget i kjøretøytroppen. Arbeidet trives begge godt med, men Bjørkås savner Svalbards muligheter til jakt og fiske. «Her driver de jo nesten bare med dynamittsprenging som fiskemetode; en fæl sak,» sier han og rister oppgitt på hodet. «Skulle ha ønsket meg en ordentlig kald nord-avindsblåst i dag», sier Sunde og tørker svetten fra pannen. «35 grader i skyggen er i meste laget for en som har bodd 5 år på Svalbard», sier han idet han løper ut av hovedporten for å få seg den daglige treningsdosen.

Bjørkås som er fra Hattfjelldal i Nordland, går langsomt ned mot vaktbvgningen: «35 grader er for mye selv om man «bare» har bodd tre år på Svalbard. Om nettene drømmer jeg om ordentlig kalde vindgufs, ekte Svalbard-vind. Tenk når teperaturen passerer 40». Jeg trøster hammed at den varmeste dagen her nede hittil var det 48 grader i skyggen. Han ruster på hodet, plasserer våpenet tvers over brystkassen og gjør seg klar til å gå på vakt.

LAGERARBEIDER OG LÆRER

Av kaptein Jarle Elvemo

Like sikkert som solen stiger opp i øst på Libanons skyfrie morgenhimmel, er det at Malek Fawaz passerer inn gjennom NMC's hovedport klokken 07.00. Han lurar seg forsiktig bak de oppstilte troppen, nikker og smiler til alle og enhver og forsvinner i full fart ned mot lagertroppens lokaler. Der er det denne dyktige, universitets-utdannede libaneseren utfører sin dont. Han taler flytende norsk og endrer dialekt etter hvem han snakker med. Er du fra Voss, så velger Malek å tale på nynorsk med Vosse-tonefall. Er du fra Finnmark, Trøndelag eller andre steder i det langstrakte Norge, så får du svar som du selv taler rent dialektisk. Malek er med andre ord som en tryllekunstner når det gjelder språklige forhold. Men det er ikke nok med dette. Malek snakker utmerket engelsk, tysk, fransk og en del finsk. Med alle disse språkkunnskapene var det aldri tvil om hvem NorMaintCoy skulle ha til sin faste lærer i arabisk og fransk. Hver kontingent kaster han seg løs med like stor iver og glede over soldatene i camp Scorpion og innprenter dem ord og

uttrykk på de nevnte språk. Hvert kurs er på 20 timer. Og Malek er fornøyd med deltakelsen på begge kursene. «Det kunne selvfølgelig med hell ha vært flere deltakere, men det er riktig bra med ca. 15 på hvert kurs i en liten leir som NMC er. Dessuten er det alltid mindre deltakere om sommeren enn om vinteren, naturlig nok», sier han idet han løper inn i spisesalen for å ta fatt på en ny time. For Malek blir det ofte lange dager, men han er like glad og fornøyd for det. Som nevnt over begynner arbeidsdagen kl. 07.00 og slutter 17.00 Hver mandag og torsdag er det undervisning fra kl. 19 til 21. «På disse dagene blir det stort sett å kaste seg i loppekassa etter endt undervisning», sier han med et smil, «selv om jeg er nygift, trenger jeg hvile en gang i blant».

Vi ønsker NMC's utmerkede pedagog lykke til, stenger døren til spisesalen idet en rekke franske gloser spruter ut av lærerens munn, mens lydhøre elever prøver å følge med etter beste evne.

Den første kvinnelige troppsjef i det norske verkstedkompaniet i Libanon, kaptein Beathe Andestad.

NORSK KVINNE SOM TROPSSJEF I FN-STYRKEN I LIBANON

Av kaptein Jarle Elvemo

Med lette, korte steg beveger hun seg nedover mot hovedporten. Hun stiller vaktssoldatene på en rekke, kontrollerer våpnene med stor erfaring, ser etter at alt er i orden og beordrer 1. vakt på post. Alt går smertefritt og greitt for

den 29 år gamle Beathe Andestad, ekte Trondhjemsjente, med kapteins grad. Hun tjenestegjør i den 21. kontingenten i FN-styrkene i Libanon, nærmere bestemt i verkstedkompaniet som ligger helt i sør mot den israelske grensen. I

de 10 årene dette kompaniet har vært stasjonert i Libanon, har det vært flere kvinner med, men ingen av dem har vært troppsjef. Den første kvinne som fikk den store oppgave pålagt seg, samtidig en meget ansvarsfull jobb, ble altså en fullblods trønder.

Bak seg har hun en solid militær utdanning. Hun tok befalsskolen i Hærens Våpentekniske Korps (HVK) i det aller første kull som gav grønt lys for kvinnelig deltakelse. Dette var i 1977/78. Selv sier hun at det var kun en tilfeldighet som førte til at hun valgte militær utdanning. Egentlig var hennes mål å komme inn i politiet, og befalsutdannelsen var tenkt som oppsamling av poeng for å komme inn på politiskolen. Fort oppdaget hun imidlertid at Forsvaret var en arbeidsplass som det var verdt å satse på slik at ett år etter befalsskolen gjennomførte hun det som i dag heter Krigsskolens laveste avdeling på Heistadmoen.

To år senere drev nysgjerrighet og opplevelsestrang henne til FN-styrken i Libanon hvor hun var i ett år i lager-troppen i verkstedkompaniet. "I løpet av det året i Libanon i 1982/83 fikk jeg enormt mange erfaringer som jeg kunne bygge videre på i mitt arbeid hjemme i Norge. Dessuten glemmer jeg aldri de intense vennskapsbåndene som ble knyttet med mennesker fra en rekke andre nasjoner med helt andre kulturbegreper enn hva vi har, ghanesere, irer, franskmenn, nepalesere og ikke minst libanesere. Alle disse tingene har jeg ikke blitt kvitt i ettertiden, så jeg måtte tilbake igjen, og her står jeg fem år etterpå", sier den allsidige idrettskvinnen og musikkelskeren fra Trondheim. I parentes kan det nevnes at hun trakterer både trekkspill, blåseinstrumenter og trommer på en utmerket måte.

For ett år siden gjennomførte hun forvaltningsutdanning i Hæren, og noen måneder senere fikk hun tid til å gifte seg. "Vet du at jeg tar faktisk bryllupsreisen min i Libanon? Jeg har min ektemake med meg her nede. Han er troppsjef i kjøretøy-troppen i verkstedkompaniet og heter Viggo Elstad", sier hun idet portvakten roper henne opp over radioen: "Daghavende møt i hovedporten". Hun løper hurtig nedover i den glohete kveldstunden. Vårt intervju er slutt.

TIBNINE: En by i fremgang

Av kaptein Jarle Elvemo

Gamle folk i området sier at Tibnine ble grunnlagt for mer enn 1300 år siden. I historiebøkene er byen beskrevet på korsfarernes tid. Fra den tiden er Tibnine Castle eller mer korrekt The Castle of Toron, det mest kjente monument. Mange historikere har skrevet om denne borgen som ble bygget av den franske prinsen Hughes St. Omar i år 1109.

I USA og Europa har Tibnine blitt vel kjent etter at UNIFIL ble etablert i 1978. Før dette år bodde det ca. 15.000 mennesker i byen. Nå bor det ca. 8-9000, men antallet øker stadig. I det området som ligger nærmest Tibnine, bor det godt og vel 30.000 mennesker (Irish batt's AO). I ferietiden og ved bestemte høytider øker folketallet i regionen betraktelig, for da kommer

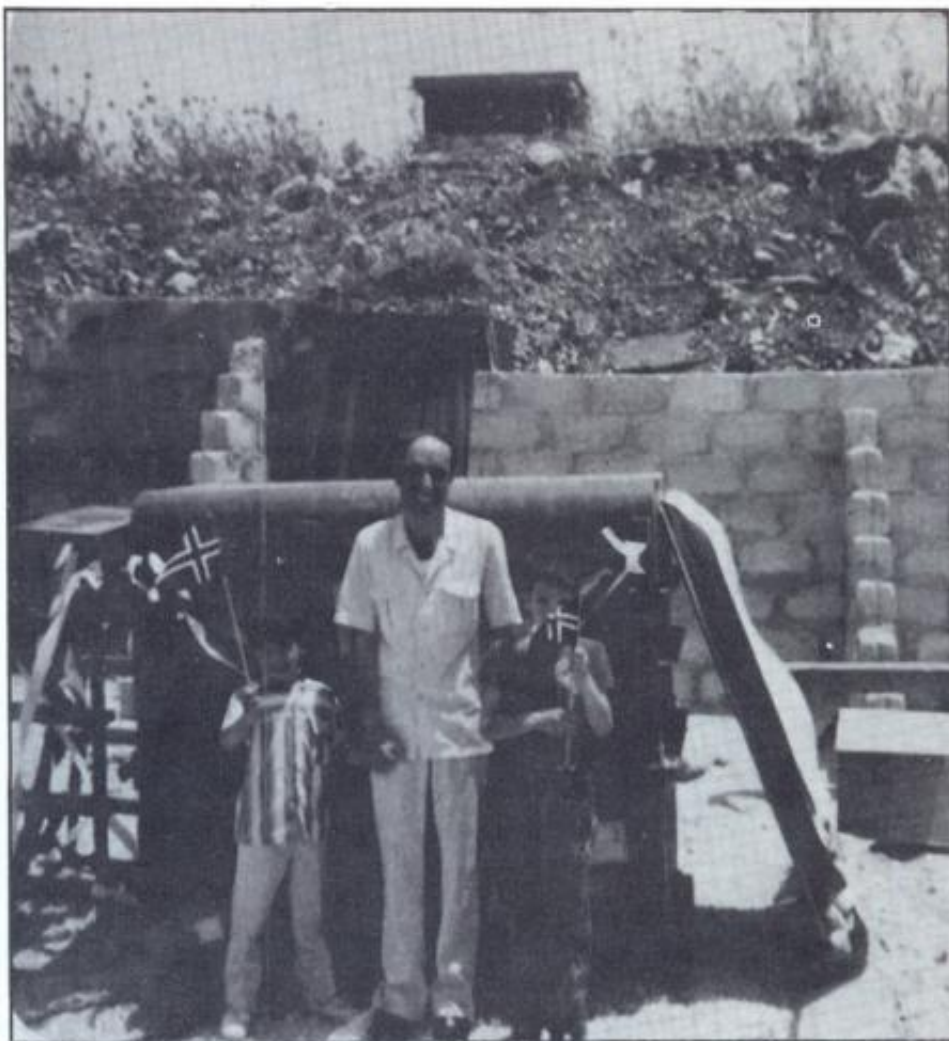
mange av området tidligere innbyggere tilbake.

Fra Tibnine-området har ca. 15.000 bosatt seg i USA, 1.000 i Europa og i Den arabiske gulf og ca. 5.000 arbeider i Libanons hovedstad, Beirut. De som er tilbake i området, arbeider med jordbruk, på kontorer og i handelsvirksomhet. NMC'S tolk). Fawas Fawas forteller videre at en hovedgrunn til

The Tibnine Castle eller som den het tidligere, The Castle of Toron.

*Verkstedkompaniets
libanesiske tolk,
Fawas Fawas,
sammen med
to barn fra Tibnine.*

at folketallet øker relativt hurtig i regionen er UNIFIL's tilstedeværelse. — Det er et meget rolig liv her i Tibnine, og UNIFIL's tilstedeværelse gir oss et håp om en bedre fremtid for våre barn, sier Fawas.

1. mai 1978 ble verkstedkompaniet fra Norge etablert i Tibnine. Den første uken i juli samme år ankom den 43. irske bataljonen. Den 12. oktober var en merkedag i byen. Denne dagen i 1978 feiret irene sin første medalje-parade i Tibnine, nærmere bestemt i festningen. Årene etter 1978 hår medført mye positivt for området. Som eksempel nevner han at i tidsrommet 1981-84 ble mer enn 60 nye butikker og hus bygget her.

Fawas Fawas sier videre uten å trekke pusten: — Husk at vi her i Tibnin har en hel rekke offentlige institusjoner. Og så setter han i gang med å regne opp en masse. Jeg tillater meg i denne sammenhengen bare å nevne noen få av de offentlige kontorer m.m.:

Hospital, post, telefon, jordbrukskontor, sosialkontor, sivil og religiøs domstol, sivilt forsvarssenter etc. Han nevner videre at byen har barnehage, en statlig grunnskole med småskole — og mellomtrinn (400 elever), to private grunnskoler med ca. 700 elever og en ungdomsskole/gymnas med rundt 400 studenter.

Vel så kjent som de institusjonene som er nevnt over, er Kvinnesenteret hvor det arrangeres en rekke kurser m.m. I tillegg er det gamle hjem, kirke og landbruksbygning. Disse siste institusjonene m.fl. har den norske Stat ytt støtte til gjennom flere år.

Området har Mayour (øverste områdeleder) og byen Tibnine en Moukthar (ordfører). Begge disse kommer fra den største slekten i Tibnine som er benevnt Fawas. En annen kjent personlighet fra byen er lederen for Amal, Mr. Nabih Berry. Fawas Fawas fortsetter ivrig: — "Vet du?" sier han; "at fra Tibnine kommer det 30

offiserer i den libanesiske hær og politiet, 25 ingeniører, 15 leger, 200 lærere, 10 jurister, 100 andre offentlige tjenestemenn og, og, og". Plutselig knitrer det i leirens høytaleranlegg. Fawas Fawas stopper brått sin enetale og lytter med skarpe ører. Den mest kjente setningen i campen lyder ut over eteren: "Fawas Fawas to the main-gate"! Den lille, spinkle læreren fra Tibnine, NorMaintCoy's libanesiske tolk, spretter opp av stolen og løper ut med FN-lua i handa. "Goodbye, captain. See you to-morrow"! En eller annen står sikkert i porten og venter på ham for å få greie på ett eller annet. "The photo, we should shoot a photo"! roper jeg etter han, men det hjelper så lite, for han er snart nede ved hovedporten. Vel, vel, fotograferingen får vente til neste dag. Det viktigste og hyggeligste i budskapet fra Fawas Fawas er nok at Tibnine by og området rundt den er i fremgang takket være UNIFIL.

NMC's "skytshelgen" i Tel Aviv sammen med sin norske ektemake, fenrik Olaf Torvik, tidligere velferdsoffiser i NMC.

NORMAINTCOY'S "SKYTSHELGEN"

Av kaptein Jarle Elvemo

Brennende het sommer. Skyfri himmel hver eneste dag fra mai måned og til midten av oktober. Temperatur midt på dagen mellom 35 og 40 grader i skyggen. Brunsvide jorder over alt. Bønder lengtende etter vann for å kvikke opp avlingene på åkrene på hver bondegård. Støvete og nedslitte landeveier. Opphetede FN-soldater i samtlige bataljoner.

Med andre ord; en helt vanlig sommer her i Midt-Østen. Årstall: 1986.

Det spesielle ved denne sommeren var at flykapringer og den øvrige uro i

Orienten førte til at amerikanske turister nærmest uteble fra Israel. Turistnedgangen fra USA var faktisk antydning til hele 80%. Man skulle med andre ord tro at mulighetene til inn- og utreisebilletter fra Tel Aviv skulle være lette å få tak i denne varme sommeren. Men hva skjedde? Jo, en eksplosjon av reisende fra Israel og til alle mulige land rundt omkring i verden. Flyavgangene ble fylt opp til siste plass. Overbookingen var enorm både med El Al, SAS, KLM, Air France, British Airways, Swiss Air, Luft-Hansa og flere.

I juli måned startet NorMaintCoy's

leave-reiser. Hovedtyngden av mannskapene ønsket å dra hjem til Norge og nyte 2-3 uker i eget hjemland. Problemet som oppstod, var at det å skaffe billetter var nærmest en umulighet. I camp Scorpion ble det krisestemning. Hjemme satt mødre og fedre, ektefeller og barn og ventet på sine kjære som tjenestegjorde i Libanon. Disse i sin tur ventet på at en fortvilet velferdsoffiser skulle greie å få bekreftet billetter til Norge.

Situasjonen var mildest talt helsvart! Men så skjedde det noe helt ekstraordinært. Som lyn fra klar himmel dalte plutselig løsningen ned i leiren, og velferdsoffiseren sendte den ene soldaten etter den andre hjem til fedrelandet med billetter over London, Amsterdam, Zürich, Frankfurt, Paris etc. En ung dame, Shlomit Sabati, ansatt ved King David Tours i Tel Aviv, satte himmel og jord i bevegelse og greidde på den måten å skaffe billetter både til Per og Pål og Espen Askeladd fra det høye nord. Den sommeren ble faktisk de norske soldatene i NMC kjent over store deler av verden under sine leave-reiser uten å ane det minste om det på forhånd. Men det viktigste av alt var at alle kom vel hjem til Norge og helskinnet tilbake igjen.

Den sommeren fikk vår hjelpende søster i Tel Aviv tilnavnet "NMC's skytshelgen", og hun ble en meget høyt aktet og æret person både blant befal og soldater.

To år senere, i mai 1988, møter jeg henne igjen i Tel Aviv, lykkelig gift med en tidligere norsk velferdsoffiser fra NMC. Hun forteller gledesstrålende at hun er tilsatt ved Shiri Tours, og for øyeblikket ordner hun med alle billettbestillinger både for NMC og Norbatt. "Jeg sender norske soldater over hele verden, ja, til alle mulige kontinenter", utbryter hun med stor iver. Jeg bøyer hodet i dyp ære og respekt for den pågående og tjenestevillige lille damen fra Tel Aviv, "NMC's skytshelgen", som gav en sterk hjelpende hånd den gang nøden var størst. For meg selv er det umulig å glemme hennes innsats for å hjelpe norske befal og soldater med billetter hjem til Norge den utrolig vanskelige sommeren i 1986.

Takk for innsatsen og lykke til videre for vår lille søster i Tel Aviv!

NY NK I NORMAINTCOY NY NK I NORMAINTCOY NY NK I NORMAINTCOY

Major Arnold Hagen overtok som NK i NorMaintCoy fra 1.6.88.

Av kaptein Rolf Kristiansen

I kontingent XXI som startet 1. juni d.å. overtok major Arnold Hagen som NK i NorMaintCoy.

Arnold Hagen er født 080330 i New York. Han har vokst opp i Finsland i Vest-Agder. Etter realskoleeksamen gikk han Infanteriets befalsskole i Kristiansand 1950/51. I 1951/52 var han 1/2 år i Tysklandsbrigaden. I 1956/58 tok han ingeniørutdanning i Gøteborg på maskinlinjen. Senere har han gjennomført 2-årig EDB-utdanning ved Hærens Forsyningskommando (1973-75), Hærens Forvaltningsskole (1978) samt en rekke militære kurser.

Siden 1964 har major Hagen tjenestegjort i HVK, fra 1.2.87 som sjef for Arsenalet Sørlandet.

Han er bosatt i Lillesand.

I 1961-63 arbeidet major Hagen som lærer i Meløy kommune i Nordland.

PENGE GAVE TIL KREFTSYKE BARN FRA FN-SOLDATER I LIBANON

Av kaptein Jarle Elvemo

For et snaut år siden ble det for den norske offentlighet kjent at barneavdelingen ved Radiumhospitalet slet med svært dårlig økonomi. Denne meldingen kom også soldatene ved det norske verkstedkompaniet i Libanon for øre høsten 1987. Helt spontant satte de 160 soldatene og befalet i gang en innsamling til inntekt for barneavdelingen med spesiell tanke på å støtte innkjøp av leker samt til generell rekreasjon for de små. Innsamlingens størrelse ble på kr. 25.744.

I forbindelse med hjemreiser til Norge under tjenesten i Libanon har soldatene i kontingent XX samlet inn penger til en såkalt "forsikringskasse" i tilfelle uheldige omstendigheter skulle

oppstå for enkeltsoldater under reise, f.eks. sykdom. Alle reisene forløp imidlertid normalt, og ved kontingentens slutt inneholdt pengekassen kr. 8.795, —. Kompaniet bestemte seg umiddelbart for at disse pengene skulle gå til samme formål som tidligere, nemlig til innkjøp av leker og rekreasjon for kreftsyke barn ved Radiumhospitalets barneavdeling.

Nok en gang har norske FN-soldater vist sin givervilje til barn i sitt eget hjemland som på ingen måte har det godt. Verkstedkompaniet i Libanon oppfordrer alle andre norske soldater og befal i både inn og utland å gi til den samme sak.

Givergleden blant de norske FN-soldatene i verkstedkompaniet i Libanon er uhyre stor.

THEY LOVE WALKING

Utmarsjentusiastene. Fra venstre: Fenr. Lund, menig Grøtta, korp. Mathisen og menig Fagerli. Den sistnevnte har Tibninerekorden med 80 runder på en kontingent.

Solstrålene brenner mot brunbarkede menns hud. Temperaturen ligger på ca. 30 innmari varme grader i skyggen. I solveggen må det være minst 45. De nyankomne soldatene fra Norge puster tungt når de beveger seg opp bakkene i Tibnine. Deres snøhvite hud har allerede antatt rødfarge som følge av tre dagers intens soling i NorMaintCoy.

Utenfor hovedporten til verkstedkompaniet møtte jeg dem; fire viljesterke unge soldater med marsjrekorder lysende ut av intensblå nordiske øyne. De stod der, påkledd GRU med AG 3, klare til å gå den etter hvert berømte Tibnine-marsjen-en strekning på 12,5km med utgangspunkt i NMC og videre passering av Harris, Hadatha, Tibnine og tilbake til NMC.

Er det ikke for varmt å gå i dette antrekket nå? spør jeg dem med undring i blikket. De bare ser mistroisk og noe nedverdiggende på meg. Ingen av dem avgir noe svar. Jeg tar de nødvendige bilder av dem og prøver på

nytt å få samtalen i gang.

Etter hvert begynner jeg å forstå hvorfor mine innledende spørsmål har virket noe malplasserte. De fire; menig Cato Grøtta, korp.

Ernst Mathisen, fenr. Jan-Erik Lund og menig Vidar Fagerli, har gjennomført henholdsvis 55, 42, 41 og 80 Tibnine-runder i kontingent 20. I tillegg har fenr. Lund gått 60 runder i kontingent 19. Svetteperlene renner nedover mitt hvite, men dog helnorske bryst bare ved tanken på alle disse rundene. Totalt har disse fire bolde soldatene gått 218 Tibnine-runder i løpet av 6 måneder. Hva vil i realiteten det si? Jo, det er lett å multiplisere seg frem til 2725 km hvilket er lenger enn fra Lindesnes til Nordkapp.

Øvrige sammenligninger i distanses kan være mange rent aktualitetsmessig, men la oss som eksempel nevne at disse fire soldatene har gått ca. luftstrekningen fra Oslo til Beirut. Litt av en

bragd! Hurra for guttene i NorMaintCoy!

Den gamle Tibnine-rekorden var fra kontingent 17. Kaptein Elvemo, velferdsoffiseren, hadde den gangen gjennomført 71 runder. Nå er Vidar Fagerlis rekord på 80 runder hvilket vil si nøyaktig 1000 km. I veistrekning i Norge tilsvarer dette avstanden fra Oslo til Drevja, nord for Mosjøen. Et høyst respektabelt resultat i løpet av 6 måneders tjeneste i Libanon.

I NMC går det nå rykter om at kaptein Elvemo vil prøve å ta tilbake Tibnine-rekorden. Selv sier han at han ikke vil prøve på å gå mer enn 80 runder rundt Hadatha i denne kontingenten. Han driver nå med maratonløping og vil heller prøve å opprettholde løpeformen fremfor å trene i utmarsjsammenheng. Gratuler Fagerli så mye med rekorden. Av egen erfaring vet Elvemo hvor mye svette han har mistet for å greie og oppnå dette resultatet.

HVOR SKAL UNIFIL'S HOVEDKVARTER LIGGE?

Av kaptein Rolf Kristiansen

Det er 11. mars 1978. Det er så tidlig på året at den sterke varmen ennå ikke har inntatt midt-østen. Akkurat denne dagen vil imidlertid grave seg inn i Libanons historie for evig fremtid, for det var da 11 PLO-medlemmer kom seg sjøveien inn i Israel og foretok landgang nær Tel Aviv på Haifaveien. De hijacked en israelsk buss og 37 ble drept og 76 skadet. Av de 11 PLO-medlemmene ble 9 drept. 15. mars samme år informerer ledelsen i IDF om «Operasjon Litani». Den samme dagen sender den libanesiske regjeringen en sterk protest mot den israelske invasjonen til Sikkerhetsrådet i FN med begrunnelse at de ikke kan ta ansvar for PLO's baser i Sør-Libanon.

19. mars vedtar Sikkerhetsrådet på oppfordring fra FN resolusjon 425 og 426/78 om fullstendig respekt for territorial integritet, suverenitet og politisk uavhengighet for Libanon innen dets internasjonalt anerkjente grenser, ber Israel trekke seg ut av Libanon og foreslår opprettelsen av UNIFIL.

General Erskine, sjef for UNTSO-staben på det tidspunkt, oppnevnes som midlertidig sjef for UNIFIL 19 mars og oppretter umiddelbart hovedkvarter i grenseområdet mot Israel langs Mid-

delhavskysten, nærmere bestemt på stedet Naqoura, hvor det på daværende tidspunkt allerede var 45 FN-observatører i området. I tillegg føres 19 observatører fra UNTSO til UNIFIL samt en iransk avdeling knyttet til UNDOF, en svensk enhet og en kanadisk enhet fra UNEF.

23. mars: En fransk styrke ankommer Libanon.

30. mars: Nordmennene er på plass.

15. april: Nepaleserne ankommer Libanon.

8. april 1978 består UNIFIL av 1800 mann, 17. april av 2502 og 1. mai av 4016. 6. juni ankommer irene.

Så følger enheter fra Fiji-øyene, Nigeria og Senegal. 15. juni består UNIFIL av 5.900 personer.

Etter hvert blir ett av hovedproblemene å bli enig om hvor hovedkvarteret til UNIFIL skal ligge. Forslagene er: Naqoura, Tyr og Zah-rani.

Naqoura bestod i 1978 hovedsakelig av en libanesiske tollstasjon, og forholdene både bygnings- og kommunikasjonsmessig var dårlig egnet for et godt fungerende og effektivt operasjonelt hovedkvarter. I byen Tyr var det brukbare muligheter til et hovedkvarter, men bl.a. grunnet den sterke PLO-konsentrasjonen i området på daværende tidspunkt, ble forslaget droppet.

Zahrani ligger 40 km nord for Tyr og noen få kilometer fra Saida. Tapline Oljeselskap tilbød gode bygninger til gratis bruk. Forholdene her virket ideelle, men to grunner førte til at Zahrani ikke ble valgt:

a. Sikkerheten for UNIFIL's kommunikasjonlinjer.

b. En del av bygningene som måtte tas i bruk, var opptatt av The Arab Deterrent Force, og disse nektet å forlate bygningene.

Dermed var det i realiteten bare ett valg, nemlig Naqoura som den gang bestod av noen ytterst få hus knyttet til tollstasjonen, men som i dag er en hel by, ofte kalt UNIFIL-byen på Mingy street. Nordmenn velger imidlertid å kalle Naqoura Libanons svar på "Rosenes by", Molde, for ingen andre steder i dette landet finnes det vel så mange vakre rosebed samlet på ett sted som akkurat i Naqoura.

HAN DRIVER JAKT PÅ RESERVEDELER

Av kaptein Jarle Elvemo

Hans navn er Einar Døving, og han er en velkjent menig soldat i Nor-MaintCoy. Ikke bare fordi han er munnrapp og ofte kommer med trefende bemerkninger på ordentlig vestlandsk målføre, men fordi han alltid sier: «I alt som går i stykker, finnes det i det minste en god reservedel. Med-soldatene og offiserene har lagt merke

til at Døving vanligvis får rett. Noen av leserne spør sikkert nok seg selv: Nå, hva slags arbeid har denne soldaten i hæren? Selvfølgelig har du helt rett hvis du sier at han jakter på reservedeler fra kondemnerte kjøretøyer. Og dette er en jakt som faller i god smak hos Einar Døving. Hver dag står denne kraftige og smilende soldaten i full uniform oppe på "Skrotene" i camp Scorpion og skruer ut brukbare deler fra

ødelagte kjøretøyer.

Han påstår at "Skrotene" er en veldig viktig ressurs i arbeidet for å skaffe til veie bildeler, og han gjør med uhyre viktig mine oppmerksom på at enhver ting som kan bli brukt om igjen, blir tatt vare på.

Alle reservedeler blir naturligvis kontrollert og testet av en spesialenhet i NMC, så det er ingen fare for at svake reservedeler skal bli tatt i bruk igjen.

PÅ FIRE HJUL FOR NORBATT

Av kaptein Rolf Kristiansen

— Situasjonen er omtrent som vanlig. Av 10 småbiler har vi fem på CTO i Naqoura (større teknisk ettersyn) og dermed har vi bare 50 prosent av disse kjøretøyene tilgjengelig i en to til fire ukers tid, svarer transportoffiser i Norbatt, løytnant Roar Selliseth fra Trondheim på spørsmålet fra Blue Beret om tingenes tilstand.

Men i tillegg har vi også tre lastebiler i NorMaintCoy til ettersyn og et

kjøretøy har kjøreforbud, sier Selliseth som er oppgitt over at selv noe så enkelt som en punktering skal rapporteres som trafikkuhell — og på grunn av akutt dekkmangel — også føre til kjøreforbud på et kjøretøy.

Selliseth er ikke fornøyd med at f. eks. dette med punktering skal rapporteres som kjøreuhell eller på "accident report", som det heter på engelsk.

Dette bringer oss inn på en lite

hyggelig rapport og det hadde vært fint om rette vedkommende hadde sett litt på dette forholdet, sier Selliseth.

Transporten i Norbatt rår over i alt 27 kjøretøyer, derav to beltegående kjøretøyer (bandvagner). Man disponerer ni lastebiler, tankbiler, en septikbil og typene Cj (jeep) Cherokee, VW transporter, busser og ni lastebiler herav åtte Mercedes og en Renault samt to M6 (militære lastebiler) og en

Gutta på transporten. Hadde håndskriften vært like bra som sjåføregenskapene, hadde vi fått med navnet på samtlige korrekt: Ifølge deres egne «hieroglyffer» og anvisninger er mannskapet foran fra v: T. Haug., L. Opstad, B. Johansen, G. Jensen, T. Hansen, O. Nyland og H. Ingvaldsen. Bak fra v: L. Pedersen, J. Heidegård, K. Edvardsen, L. Sigmundstad, R. Kristiansen. Lajord, V. Vik, H. Eng. Helt foran sitter Transportens «Rocke-Feres». (foto: R. Kristiansen).

Berliet. Sistnevnte er i så dårlig forfatning at man har valgt ikke å bruke den til annet enn lagringsplass for drivstoff.

Norbatt AO omfatter bl.a. noen av UNIFILs desidert dårligste veier-og dette gir seg utslag på slitasjefrekvensen.

— Men vi er imponert over Mercedesene. De har i snitt gått vel 250 000 kilometer og tikker og går ufortrødent. Det hadde ikke vært noen sak om de andre typene hadde vært like slitesterke, sier Selliseth med ettertrykk.

— Hva er dere minst fornøyde med når det gjelder driftsforholdene her på transporten?

Det tar for lang tid å få reparert og vedlikeholdt kjøretøyene, sier Selliseth og får med en gang medhold av sin NK, fenrik Asbjørn Weberg fra Svelvik ved Drammen og korporal Ketil Helland fra Bergen.

Dessuten får vi nesten ikke lov til å røre kjøretøyene, sier Selliseth. Vi kan Vtføre Aog B-service, men ingen re-

parasjoner. Alle lastebilene må til NMC og Vw, Cj samt Cherokee må til Naqoura.

Alle de tre drivende krefter på transporten er skjønt enige om at bådet TCO i Naqoura og det vedlikehold/reparasjoner som utføres i Naqoura tar for lang tid.

Dessuten er det generell delmangel — og det gjør ikke saken enklere. Selliseth kommer tilbake til at et punktert hjul er det samme som kjørehell i UNIFILs rapporter.

— Vi kom fra Naqoura med en lastebil. Høyre fremhjul eksploderte. Dette er ifølge "reglene" kjørehell. Det er imidlertid manko på reservehjul og det vil raskt gå 14 dager å få tak i nytt hjul. Dermed er det ikke så rart at statistikken sier 34 "kjørehell" siden 1. januar når man i tillegg vet at bataljonens 34 kjøretøyer har tilbakelagt 709.846 kilometer fra årsskiftet til og med mai måned. Av denne distansen har CJene i snitt gått 3000 kilometer.

Tallene blir kanskje også mer forståelige når man vet at Norbatt, som

ligger desidert lengst unna alle forsyningsledd og UNIFIL HQ, har åtte mil på ekstremt dårlige veier bare for å nå frem til forsyningsenhetene.

Det legges ikke skjul på at transporten har en krevende jobb. På vinteren ligger rødbrun gjørme i tykke lag på kjøretøyene bare etter noen få meter — og på sommerstid er det kanskje enda verre-fin-fint støv trenger seg inn over alt. Mange er det i Swedmedcoy og Swedlog i Naqoura som har sperret øynene opp når Norbatts sjåfører ankommer med et utseende som om de skulle ha vært i 40 års sammenhengende sandstorm!

Hår, øyne, nese er fulle av støv, og uniformen er det i likhet med nevnte kroppsdeler bare en ting å gjøre noe med — nemlig vaske, og selv etter flere minutter i dusjen blir man ikke ren. Det ser man når man tørker seg med håndkleet.

Bortsett fra gjørme og støv er det også andre forhold som gjør det slitsomt å jobbe i transporten. Det blir mye kjøring i forbindelse med rotasjon av avdelingene. Leavene skal avvikles og det kjøres 60-timere til Tel Aviv og Netanya i ett kjøp. Men dette er ikke alt. Norbatts sjåfører må også sitte på OP, gå "Blåstreif" i Saqi (vaktpatrulje) og delta i den øvrige vaktjenesten i bataljonshovedkvarteret i Ebel es Saqi.

Det er heller ikke uvanlig at en transport til Tibnine eller Naqoura må returnere umiddelbart. Det kan bli lange skift og lite mat og hvile.

Men transportbrukerne gjør det heller ikke enkelt å være på transporten. Ofte kommer innmeldingen av transportbehov i seneste laget.

I de hardeste stundene er det ikke rart at de to offiserene og de 22 øvrige korporaler og menige ikke føler at arbeidet blir tilstrekkelig verdsatt og det er heller ingen ufarlig jobb å kjøre gjennom vestre AO med noen skarve AG 3 til å verne seg med. Og mens vi bedriver vår reportasje kommer en svett og sliten sjåfør inn. Han har stått fem og en halv time i stekende sol på Metulla gate og ventet på bergingsbil. Det ble ikke noen lunsj, men derimot varmt, veldig varmt.....

— Hvis noen skulle ønske det kan jeg invitere på lastebiltur til Naqoura og tilbake til Norbatt AO når det skal være, sier løytnant Selliseth med et

Transportens daglige ledelse: Fra v. Korporal Helland, «Rocke-Feres», løytnant Selliseth og fenrik Weberg. (Foto: R. Kristiansen)

glimt i øyet.

En prat med gutta må også til og på spørsmål om hva som står høyest på ønskelisten for tiden svarer en nesten fulltallig gjeng unisont: Shorts! Spesielt når vi kjører, men gjerne også på annen tjeneste Gutta på transporten synes det blir for mye vakter i tillegg til transportoppdragene. De mener at det burde vært et eget vaktlag i transporten eller i bataljonen for å ta av seg den delen av jobben. En klar konsekvens av vaktbelastningen er vedlikeholdet som etter de flestes oppfatning kunne vært bedre – hvis man hadde hatt tid. Slik det er nå gir man blaffen, hevdes det, og sjåførene selv innrømmer at det må være galt når en slik mentalitet brer seg.

Vi kommer inn på sikkerhet og her har gutta en god del på hjertet: For det første skjønner ingen vitsen med å bli eskortert av en jeep med tre MP-soldater. Det kan umulig gi tilstrekkelig sikkerhet etter deres oppfatning. Selv med VAB mener de at sikkerheten blir dårlig ivaretatt-og i Vestre AO vet man aldri hva som dukker opp.

– De tyngste kjøretøyene må kjøre først og bestemme farten. Slik som det er nå kommer som regel de med størst last bakerst og det oppstår luker som gjør det lett å splitte kolonnen. VABen bør kjøre bakerst og slippes frem dersom det skjer noe. Gutta kritiserer også opplæringen når det gjelder sikkerhet, f. eks. ved ildoverfall.

– Ingen av oss vet hva vi skal gjøre og man vil sikkert få minst 70 forskjellige reaksjoner hvis noen plutselig begynner å skyte på en transport, sier gutta. Sikkerheten er etter deres oppfatning i alt for stor grad overlatt til den enkeltes skjønn – og en ting til – gutta klandrer ikke sitt eget befall for tingenes tilstand, men mener at ansvaret ligger høyere opp.

Allikevel, alt er ikke like negativt. Gutta føler seg privilegerte som får sett mye både av Sør-Libanon og av Israel. Dessuten er samholdet i transportgjengen ualminnelig bra. De har også mye positivt å si om sitt eget befall og setter pris på løytnant Selliseth fordi han har evne og vilje til å synge ut når noe er galt eller føles urettferdig.

60 TIMER

Det er ikke bare bare når Norbatt-personellet skal på «60-timer».

Bildet er tatt i det den første puljen i kont. XXI gjør seg klar.

I alt 90 stykker til Tel Aviv og Netaniya. Her er det MP som sjekker bagasjen.

(Foto: R. Kristiansen)

SINGEL OG SAND

Kjente Taube-toner strømmer ut i en klar Saqi-aften: «Tenk at jag dansar med Anderson, lilla jäg, lilla jäg med Fritjof Andersson...»

– Vi øver vi skjønner du, forklarer en bredt smilende major; Bataljonsprest Einar Garlid.

– Jaha, hva...

– Ja, vi øver i koret.

– Koret ??

Du vil ikke si at du ikke har hørt om Saqi Singel & Sang ?

– Eeh, er det et slags...

– Neida det er ikke «et slags». Det er et nystartet kor i Saqi, og vi øver her i den Gresk-Ortodokse kirken hver torsdag klokken 1930.

– Hvilke kvalifikasjoner kreves det for å bali med her, da ?

– Absolutt ingen ! Bortsett fra å være glad i sang, spell og moro da naturligvis. Så for dere som er det, møt opp i kirken på torsdag klokken 1930 and check it out !, oppfordrer en entusiastisk Garlid til slutt.

– Alex –

EN EPOKE ER FORBI

Av kaptein Rolf Kristiansen

I slutten av juni kom avtroppende Force Commander, generalløytnant Gustav Hägglund, på avskjedsbesøk til Norbatt. Han ble mottatt av en æresvakt på helipad fire og turen gikk videre til Befalsmessen i Saqi der den norske bataljonssjefen Jan Erik Karlsen hadde laget i stand en utstilling av en del av det materielle norske styrker har fått i sin besittelse i løpet av ti års virksomhet.

Her sees Hägglund (lys uniform) sammen med oberst Karlsen (t.v.) i det de ankommer Befalsmessen. Hägglund tok seg også tid til å slå av en prat med Norbatts kvinnelige MP-konstabel, Mette Sevaldson helt til venstre.

Det er blitt en del våpen i Norbatts varetekt etter ti års virksomhet og typene varierer i kjente merker fra alle verdens tenkelige våpenprodusenter.

(Foto: R. Kristiansen)

Reiseoffiser Roar Schei var her i Norbatt I:

Av fenrik Ø Alexander Øystå

Tidlig på våren satte israelerne igang «Operasjon Litani», og rullet inn over Libanons grenser med store styrker.

I de Forente Nasjoner i New York satte man hjulene i gang for å danne en flernasjonal, uavhengig fredsstyrke, og onsdag før Skjærtorsdag gikk innkallingsordren ut fra NRK, til de norske FN-soldatene som var i beredskat.

Ni dager senere satt den 26-årige løytnant Roar Schei på Herc'en på vei mot Sør-Libanon.

Blue Beret har møtt ham igjen ti år senere, i NORBATT XXI er han reiseoffiser, og fremdeles løytnant.

– Det jeg ble mest overrasket over, var i hvor stor grad Saqi by er blitt gjenoppbygget. Jeg hadde aldri trodd at livet i Saqi kunne bli så pulserende, og mer – så fredelig!, sier Schei.

Jeg husker jo godt hvordan det så ut her når vi kom hit i begynnelsen av april 78. Da hadde mesteparten av byen ligget brakk siden 1976, og vi vasset i søppel og dyreekskrementer. Jeg tør påstå at det da ikke var ett eneste hus i Saqi som hadde unngått den tunge artilleri-beskytningen. Men vi fikk da innkvartert oss etterhvert. Forsyningene bød imidlertid på et større problem. Jeg husker at vi hadde Wasa knekkebrød som eneste faste føde i 14 dager, sier Schei. – På grunn av den ensidige kosten var det mange av gutta som blødde fra tannkjøttet, og den første skikkelige provianttransporten ble møtt med stor lettelse. Løytnant Schei var Velferdsoffiser i de tre første månedene i NORBATT I, og i de tre siste var han vakthavende offiser i bataljonsopsen. Det er flere episoder som har gjort inntrykk på ham, og mesteparten av dem opplevet han faktisk som velferds-offiser; – Jeg husker særlig en gang jeg var ute ved 4-3 HQ ute ved Tall Qeizi, jeg overnattet sammen med den troppen som lå der. I grålysningen bestemte PLO seg

for å angripe oss. Vi ble utsatt for ganske tung beskytning, og PPK-patroljen som kom fra Saqi ble beskyttet med RPG-7. Det samme ble jeepen til bataljonssjefen, som kjørte frem for å forhandle. Skuddvekslingen varte i omtrent en time, og på den tiden ble det skutt 7 000 skudd fra den norske troppen. Det er rimelig å anta at det var endel av PLO-soldatene som falt den morgenen i Tall Qeizi, forteller Schei.

Men det var ikke bare krig og elendighet for den første norske FN-bataljonen i Sør-Libanon. De hadde leave de også, og som velferdsoffiser husker Schei godt kveldene i Tel Aviv: – Det

var i mange tilfeller verre på Hof Bar da enn det vi kan se idag. Det var vi som tilfeldigvis snublet innom Hof i –78, som da var en helt ordinær fortausrestaurant. Tel Avivs lettere garde fant imidlertid rask ut at her kunne de få en rask omsetning på sine tjenester, og dermed var det hele igang. Og at FN-soldatene på den tiden kjøpte disse tjenestene, var i og for seg forståelig. I Libanon var det jo rett som det var full krig, og det er klart at gutta var jævlig frustrerte og at de måtte ha en slags utblåsning av og til. Jeg har imidlertid vanskelig for å forstå dagens utskjelser, de virker meningsløse og latterlige på meg – det virker som om det er en

FØR: Bildet er tatt for ti år siden, og på trappen i Villa Karam sitter fra venstre Ziad Nahra (nå student ved Ingeniørhøgskolen i Trondheim), løytnant Roar Schei og Maher Toma (nå sersjant i DFF).

- VI MÅ BYGGE OPP LIBANON

OG NÅ: Dette er utrolig, jeg hadde aldri trodd at jeg skulle komme tilbake til Libanon, sier Schei idag.

del vikarierende motiver ute og går, sier Schei.

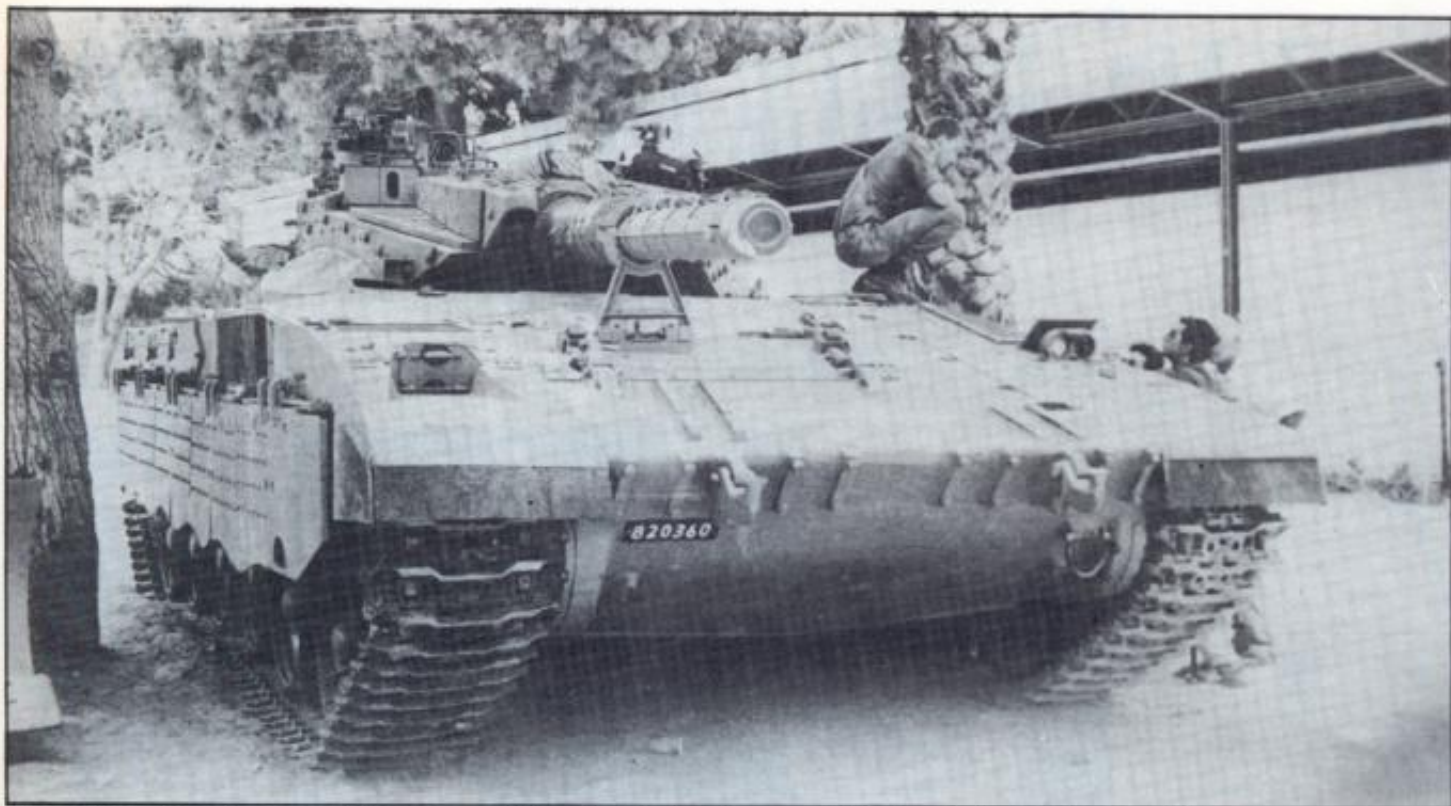
Og «Rambo-soldater» har han lite til overs for – Libanon er ikke noe sted for oppblåste tøffinger, jeg må si at jeg får frysninger når jeg ser soldater som kommer inn på kontoret mitt med AG' en pekende rett frem, sier Schei og fortsetter raskt:

– Men det er helt klart at flesteparten av soldatene her gjør en kjempejobb, de oppfører seg virkelig som profesjonelle FN-soldater.

– Bare det viser jo at vi fortsatt har en misjon i Sør-Libanon, det at UNIFIL har bestått i ti år betyr ikke nødvendigvis at vi ikke har klart å

oppfylle vårt mandat, vi står overfor en konflikt som ikke lar seg løse umiddelbart.

– Jeg tror at vår viktigste oppgave fremover nå blir å hjelpe til med å bygge opp et nytt Libanon, avslutter reiseoffiser og NORBATT I-veteran Roar Schei.

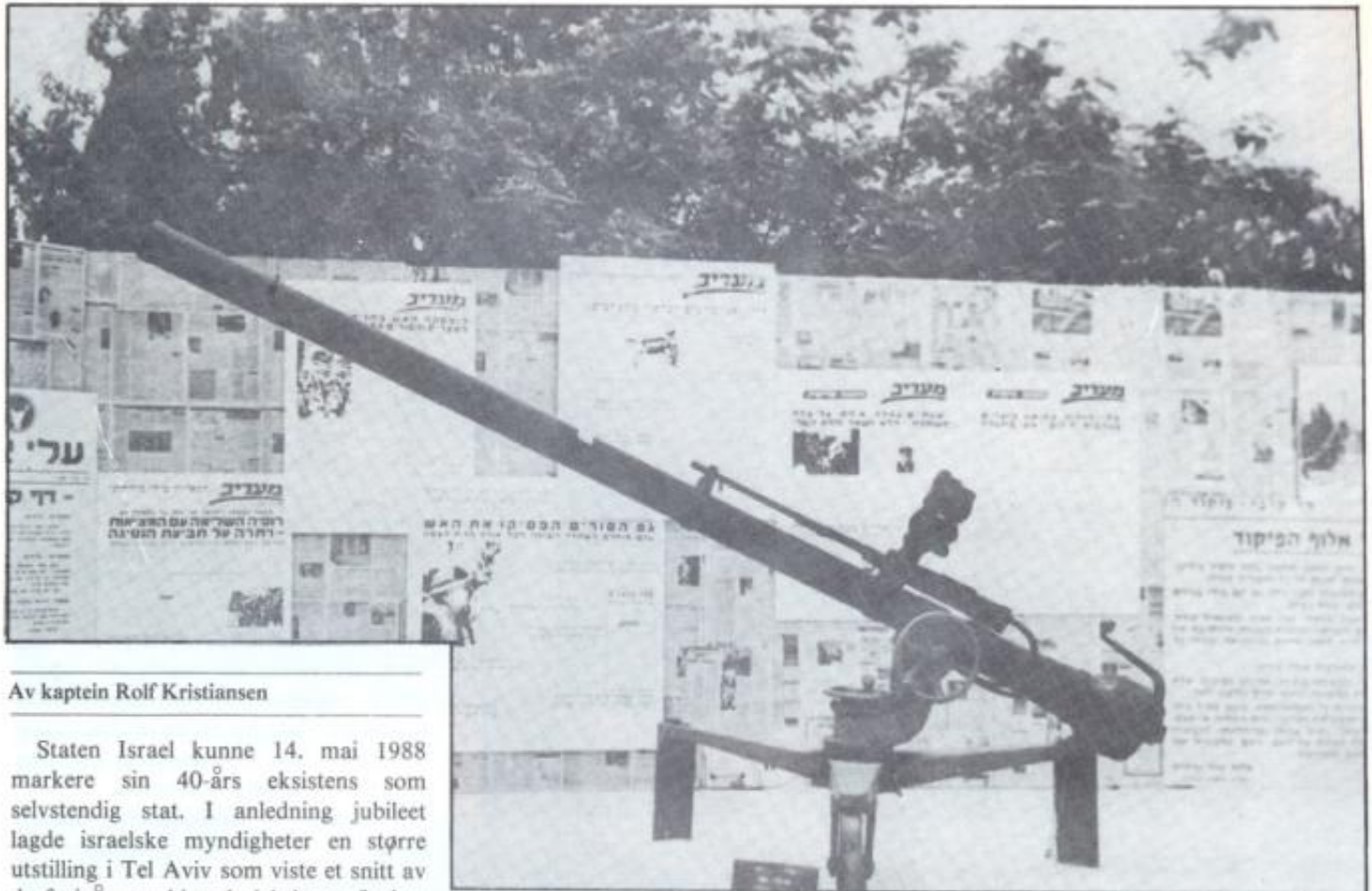
For en del av FN-soldatene er dette en gammel kjenning. Merkava'en var selvfølgelig på plass i Tel Aviv-utstillingen.

I krig og fred

Et israelskprodusert «Stalinorgel» var også utstilt.

(Foto: R. Kristiansen)

Av kaptein Rolf Kristiansen

Staten Israel kunne 14. mai 1988 markere sin 40-års eksistens som selvstendig stat. I anledning jubileet lagde israelske myndigheter en større utstilling i Tel Aviv som viste et snitt av de føri årenes historie i krig og fred.

En gruppe offiserer fra Norbatt ble invitert til å bivåne utstillingen og med egen liason-offiser fra Metulla gate, ble vi guidet gjennom en interessant og allsidig utstilling.

Det må innrømmes at det ga en underlig følelse å stå der og se på telt tatt i bruk av de første immigranter slik det er beskrevet i boken «Exodus» av den jødiske forfatteren Leon Uris. Intrykk gjorde også IDF-kavalkaden fra motstandskampen mot engelskmennene og utstyr og fra Seksdagers-krigen og Yom Kippur.

Utstillingen inneholdt mange innblikk i jødisk kultur og tradisjon, men det som nok vakte størst oppmerksomhet fra norsk side var den delen av utstillingen som omfattet «Defence Industry». Selv den israelske liasonoffiseren ble overrasket over at man viste frem så mange detaljer, og det var tillatt å ta bilder av det meste. Det var alt fra elektroniske og avanserte optiske hjelpemidler/ildledningsutstyr, raketter for bruk fra bakke, luft – og sjø, minefeller, tyngre våpen og til israelskproduserte håndvåpen.

106 mm rekylfri kanon spilte en vesentlig rolle for utfallet av Seksdagers-krigen. Våpenet er forøvrig også godt kjent fra norske oppsetninger i etterkrigstiden. Blant annet er artikkel-forfatteren spesialutdannet på dette meget treffiske og pålitelige anti-panservåpen.

(Foto: R. Kristiansen)

Faksimiler av aviser fra Seksdagers-krigen. Her er det to berømttheter som er avbildet, Yitzhak Shamir (t.v.) og den herostratisk berømte krigshelt og senere politiker Moshe Dayan.

(Foto: R. Kristiansen)

Den gang ei, sa Tordenskjold

Det israelske flagget ble tidlig plantet i området.
(Foto: Ø.A. Øystå)

Av kaptein Rolf Kristiansen

Det er enkelte stunder da problemer løses og man får en klar følelse av at det nytter. Fredsbevarende arbeid er ofte komplisert, anstrengte situasjoner kan fort oppstå og ofte forblir problemene uløste. Det er derfor stor tilfredshet man kan konstatere at takket være en riktig håndtering av situasjonen som oppsto ved posisjonen 4-14 i Norbatt i juni fra første til siste stund, så unngikk man en eskalering som fort kunne blitt unødig dramatisk.

Troppssjef, kompanisjef, operasjonsoffiser (S-3), bataljonsledelse og deretter norske, israelske og internasjonale myndigheter (FN) – bidro alle til at situasjonen ble roet ned. Viktig var det her at vi fikk se at det som foregikk på topp-plan i UNIFIL-regi i vesentlig grad bidro til løsningen.

I mellomtiden fikk vi oppleve at mange ledd på norsk side fungerte som de skulle. Mannskapene på posisjonen gjorde jobben sin og alle forsterkninger og forsyningsledd fulgte opp.

Hele tiden fulgte UNIFIL HQ nøye med og tilstedeværelsen av majorene Kaldager og Christensen ga det hele nødvendig tyngde.

Situasjonen vakte stor mediaoppmærksomhet både i Norge og i utlandet. Som så ofte før viste det seg at det er vanskelig å få gjennomslag for det som virkelig har skjedd slik det egentlig skjedde. Det interessante denne gang var at israelske medier i vesentlig grad holdt seg til våre versjoner, noe som lover godt for alle parter.

I tillegg til bilder fra situasjonen rundt vei- og stillingsbyggingen ved 4-14 OP, har vi denne gang valgt å bringe faksimiler av en del av de telexer som gikk verden rundt i de hektiske juni-dagene i 1988.

*I ettertid må det innrømmes at heller ikke motparten gikk tankeløst frem — et godt tegn.
(Foto: Ø. A. Øystå)*

...men de norske styrkene lot seg ikke rokke.

